

borte, og det har den været længe. Og mange Steder har man maattet reducere sin Besætning til $\frac{2}{3}$, og saa har de endda ikke haft Korn nok til deres Kreaturer. Men, hvad værre er, de har heller ikke haft Korn til deres Heste. Jeg var forleden Dag til Møde med et kommunalt Ernæringsraad, som fra Ernæringsraadet i København havde faaet tilsendt Ske-maer vedrørende Uddeling af Kunstgødning til nyopdyrkede Jorder, og det forbavsede mig at se den Tilstrømning, der var. Folk var gaaet milevidt for at tegne sig for et eller andet Kvantum. Jeg kunde ikke andet end sige til mig selv: Hvor sørgeligt vil ikke disse Mennesker blive skuffet, thi de tegnede sig for 10—20—30 Sække, eftersom de havde Tønder Land af nyopdyrket Hedejord. Der var ikke Tale om, at de kunde faa noget til de gammeldyrkede Jorder, som er baade kalk- og gødningsfattige. De tegnede sig for saa meget som muligt, men enhver kan sige sig selv, at med vore knappe Tilførsler kan de kun faa en overordentlig lille Brøkdæl af, hvad de havde tegnet sig for.

Saaledes gaar det med deres Livsvilkaar og deres Livsførelse i det hele, og det kan derfor ikke andet end beretige dem til at sige: Vi kan ikke blive ved paa den Maade, vi har ikke en eneste Kærne til vore Heste. Der, hvor Manden eller Familien selv passer Bedriften, Kreaturerne og Hestene og hidtil har holdt disse sidste i nogenlunde god Stand, frembyder disse nu et sørgeligt Syn saa at sige overalt, man ser kun arme Krikker. Og det kan ikke være anderledes, naar man hele Vinteren ikke har haft en eneste Kærne at give Hestene. Beboerne har henvendt sig Gang paa Gang til Ernæringsraadet, og det har selvfølgelig ikke kunnet skaffe noget, fordi det ikke havde noget. Men tænk, hvor alvorlig Situationen i Grunden er for disse Mennesker, og det er ikke nogle faa. Jeg forsikrer de Herrer, at gaar De Midt- og Vestjylland igennem, er det det store Tal, som er saaledes stillet, som jeg har omtalt. Hvordan skal disse Mennesker kunne med den Hestebesætning, de har, pløje og tildanne 45 pCt. af deres Agerjord i dette Foraar? Og hvilken Fornemmelse vil det ikke være for dem, naar de skal behandle deres Jord, at de paa Forhaand véd, at skønt de ikke har fodret noget op, men har gemt det hele for at have Saasæd, har de dog ikke Saasæd nok til at kunne besaa et saadant Areal paa en Maade, der kunde give dem noget som helst Haab om at faa Udbytte deraf?

Derfor siger jeg: Det gaar ikke an! Vi maa en Gang her, baade Regeringen og Lovgivningsmagten, men særlig Lovgivningsmagten, være rede til at erklære: Vi gaar ikke med til at tvinge Folk til denne Fremgangsmaade, fordi vi véd, at til Efteraaret vil de selv med det Fradag, som jeg paaskønner der er indført i Lovforslaget, ikke være i Stand til at give det paalig-nede Antal Tønder Korn. Det gaar ikke an at sige: Naar I kan bevise, at I har dyrket 45 pCt. af jeres Agerjord, skal I ikke erlægge nogen Afgift, men har I ikke det, skal I betale en Bøde af 5 Kr. for hvert hkg, som mangler i jeres Leveringspligt. Det er saamænd ikke alene for de 5 Kr.s Skyld — de Folk har taget saa mange Stød for at kunne yde, hvad de skulde, og har gjort det med god Villie og med Forstaaelse af, at de burde yde det —, men det er, fordi de maa have Lov til ikke alene at betragte det som en Haan, men som en Uretfærdighed, naar man stiller saadanne Krav til dem, som de ikke er i Stand til at indfri. Naturligvis kan de strø den Saasæd, de har, ud i en saa stor Del af det opløjede Areal, at det bliver 45 pCt. af hele Arealen; men det hele bliver spildt, de har hverken Gødning eller Kalk eller Mergel og har ikke kunnet skaffe det, fordi det offentlige gennem flere Aar har afskaaret dem fra Kalk og Mergel.

Jeg vil altsaa saa indtrængende, jeg kan, lægge Udvalget paa Sinde, at dette Paabud maa i hvert Fald ikke finde Sted ved den Lovgivning, der nu sker, thi det vil være i høj Grad uretfærdigt, og det vil være, synes jeg, at handle fuldkommen uforstaaende overfor disse Mennesker, som tvungne af en bydende Nødvendighed staa saaledes, som jeg har skildret. Jeg har ikke lagt an paa at skildre Forholdene med for stærke Farver, men jeg har sagt Tingen, som den er. Ja, Korn har endog været saa knapt tilmaalt paa forskellige Egne, at Folk ikke har kunnet skaffe det fornødne Korn til Mælkekuskens Heste, saa at de kunde befordre Mælken til Mejerierne, og derfor har Gaardmændene enkeltvis maattet køre, en den ene Gang om Ugen og en anden den anden Gang o. s. v., for at ikke Mælkekørselen skulde standse, fordi man ikke kunde skaffe Korn til Hestene. Man maa ikke nu føje en Uret til, men forstaa, at disse Mennesker har ydet, hvad de kunde, og mere maa man ikke forlange. Man maa have dem i Erindring, naar man vil vedtage dette Lovforslag og sige: Vi forlanger fremdeles, at I skal aflevere af Vintersæden, hvad I avler af Rug. I skal